



## U okrilju sure Ed-Duha (Medina)

Hatib: dr. Abdulbari ibn Avad es-Subeji

6. rebiul-evel 1442. po Hidžri / 23. oktobar 2020.

Hvala Allahu, Onome Koji sve stvara i čini skladnim, i Koji sve s mjerom određuje i nadahnjuje. Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedinog, Koji druga nema, Uzvišenog, Velikog, i svjedočim da je naš vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Njegov rob i poslanik, kojem se On obratio riječima: "... a Gospodar tvoj će tebi, sigurno, dati, pa ćeš zadovoljan biti!" (Ed-Duha, 5), neka su na njega Allahova milost, blagoslov i mir, i na njegovu porodicu i ashabe, razumom obdarene i svjetiljke u tminama. Oporučujem sebi i vama bogobojaznost. Allah kaže: "O vjernici, bojte se Allaha onako kako se treba bojati i umirite samo kao muslimani!" (Ali Imran, 102)

Kur'anska sura Ed-Duha spuštena je na Poslanikovo, sallallahu alejhi ve sellem, srce, pa ga je utješila, otklonila njegovu bol, očistila njegove rane i smirila njegovu dušu. Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, neko vrijeme nije dolazila Objava, pa su smutljivci počeli praviti spletke, a kolebljivci ubacivati sumnje, pa je Allah objavio: "Tako Mi jutra, i noći kada se utiša – Gospodar tvoj nije te ni napustio ni omrznuo!" (Ed-Duha, 1–3). Ova sura rasvijetlila je veličinu pozicije Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, Allahovu ljubav, blizinu i dobrotu prema njemu.

"Gospodar tvoj nije te ni napustio ni omrznuo!" (Ed-Duha, 3)

Kako će Allah ostaviti srce koje je pronašlo smiraj u Njemu, i koje Ga je ponizno dozivalo, učilo i ponavljalno Njegove ajete i govor! Allah nikada neće ostaviti na cjedilu roba koji se srcem vezao za Njega, naprotiv, On će ga približiti Sebi i uzdići. Ovaj ajet obraća se Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, ali se obraća i svakom vjerniku i vjernici, koji su iskreni prema Allahu, i njihova srca ispunjava osjećajem da ih Allah voli, približava Sebi i da je s njima u svakoj situaciji, i ispunjava ih srećom, zadovoljstvom i slašću. Uzvišeni u hadisi-kudsiju kaže: "Moj će Mi se rob neprestano





približavati dobrovoljnim djelima (nafilama), sve dok ga ne zavolim, a kada ga zavolim, bit ću njegov sluh, kojim čuje, njegov vid, kojim gleda, njegova ruka kojom prihvata, i noga kojom hodi. Ako nešto zatraži od Mene, dat ću mu, a ako kod Mene zatraži utočište, Ja ću ga zaštiti.”

“Onaj svijet je, zaista, bolji za tebe od ovoga svijeta” (Ed-Duha, 4)

Završnica svake stvari bolja je za tebe od njenog početka. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, neprestano se uzdizao na ljestvici časti i ugleda, i Allah je, iz dana u dan, učvršćivao njegovu vjeru, pomagao ga i unapređivao njegovo stanje sve do smrti. Svakoga dana njegovog života, u odnosu na prethodni, povećavao mu je snagu, pomoć i podršku, sve dok nije, svojim očima, viđao kako ljudi u skupinama ulaze u Allahovu vjeru, a onaj svijet bolji je od ovog svijeta po svim mjerilima koja je Uzvišeni Allah postavio. Rob, u komunikaciji s Gospodarom, treba biti svjestan da ima plemenitog Gospodara, Koji ga iskušava, a onda mu daje izlaz. Svaka stvar, Njegovom voljom, ima dobar završetak. Svako tvoje kasnije stanje bolje je od prethodnog. “Onaj svijet je, zaista, bolji za tebe od ovoga svijeta” (Ed-Duha, 4)

Allah, džellešanuhu, zna da Njegov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, zna da je za njega onaj svijet bolji od ovog svijeta, jer on je rekao: “Allah Uzvišeni kaže: ‘Svojim dobrim robovima pripremio sam ono što oko vidjelo nije, što uho čulo nije i što ljudskom srcu nije naumpalo.’” I, rekao je: “Prostor koji zauzima bić u Džennetu bolji je od dunjaluka i svega što je na njemu.”

U smrtnoj bolesti dato mu je da izabere između života na ovom svijetu i onoga što je kod Allaha, pa je odabrao ono što je kod Allaha. Svako ko ima trunku razboritosti zna da je onaj svijet bolji od ovog svijeta, jer dunjaluk, kakav god i koliki god bio, prolazan je: “Sve što je na Zemlji prolazno je, ostaje samo Gospodar tvoj, Veličanstveni i Plemeniti” (Er-Rahman 26–27).

Ovo uzvišeno značenje podstiče muslimana da unaprijedi svoje vjerovanje, popravi svoja djela, očisti svoju nutrinu i iskoristi vrijeme koje mu je dato.

“... a Gospodar tvoj će tebi, sigurno, dati, pa ćeš zadovoljan biti!” (Ed-Duha, 5)





Ovaj ajet uči/čita se kroz vijekove, razgaljuje ljudske uši, dodiruje ljudska srca, govori nam o stepenu darovanog i njegovom mjestu kod Darovatelja. On je, svojim značenjem i smisлом, čisti dar, a kakav je to samo dar! Od Darovatelja Koji svoje obećanje neće prekršiti, i nad Čijom dobrotom nema dobrote, i Čija nagrada nema kraja i Čije blagodati nemaju granica.

Allah, džellešanuhu, dao mu je na dunjaluku visoko mjesto, iznad sedam nebesa. Uzdigao ga je iznad svih vjerovjesnika, njegovom poslanicom zapečatio poslanstvo, njegov ummet učinio najboljim ummetom, njegovu Knjigu najboljom knjigom, njegov šerijat najboljim šerijatom, odlikovao je njegove ashabe i supruge, i dao mu dobro koje se ne može pojmiti.

Objavio mu je: "Neka je uzvišen Onaj Koji ti, ako hoće, može dati bolje od toga: vrtove kroz koje rijeke teku i dvorove." (El-Furkan, 10) Dao mu je šefat – pravo zauzimanja, zagovora, za ljude dok budu stajali na mahšeru i čekali presudu, da započne suđenje, i šefat za stanovnike Dženneta, da uđu u Džennet. Allahovo zadovoljstvo je dar od Njega za onoga ko je pohrlio Njemu, pa ga je Allah zavolio, a koga Allah zavoli, približi ga Sebi, i učinit će ga zadovoljnim, i podarit će mu zadovoljstvo duše, smiraj srca i prisebnost, otklonit će od njega brigu i nervozu, a na ahiretu će živjeti u zadovoljstvu. "A ti, o dušo smirenja, vrati se Gospodaru svome zadovoljna, a i On tobom zadovoljan..." (El-Fedžr, 27–28)

"Zar nisi siroče bio, pa ti je On utočište pružio, i za pravu vjeru nisi znao, pa te je na Pravi put uputio, i siromah si bio, pa te je imućnim učinio?" (Ed-Duha, 6–8)

Kao što mu je, kao siročetu, pružio utočište i uputio ga Objavom, tako je Svoga Poslanika učinio imućnim i neovisnim, opskrbivši ga onim što mu je bilo potrebno u različitim etapama njegovog života.

Prvo ga je učinio neovisnim/imućnim kroz brigu Ebu Taliba o njemu, a kada se njegova situacija pogoršala, učinio ga je neovisnim preko imovine Hatidže, radijallahu anha, a kada se i to promijenilo, učinio ga je neovisnim preko imetka Ebu Bekra,





radijallahu anhu, a kada je i to izostalo, naredio mu je da učini hidžru, pa mu je dao neovisnost u vidu nesebične podrške i pomoći ensarija – stanovnika Medine.

Sve ove blagodati kojima je Allah obdario Svoga Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, kada o njima razmisli čovjek u brigama, nevolji i iskušenju, ili pred kojim se nalaze barijere i poteškoće, one će u njegovoj duši otvoriti horizonte nade i "pitke izvore" optimizma, koji će mu dati novu snagu i odlučnost, podstaći ga na djelovanje i pozvati ga da odbaci očaj, letargiju i tragove neuspjeha i posrtanja, na njegovom putu i u životu. Nema kraja Allahovoj milosti i dobroti.

"Zato siroče ne ucvili, a na prosjaka ne podvikni" (Ed-Duha, 9–10)

Ovi ajeti postavljaju temelje ispravnog poimanja života, a ti temelji su solidarnost i samilost, i poziv su svakome onome kome je Allah dao ugled, nakon što je bio nepoznat, ili mu je pružio utočište nakon što je siroče postao, ili ga je imućnim učinio nakon što je siromah bio, da zahvaljuje Allahu na ukazanim blagodatima, da ne ucvili siroče, ne ponizi ga i ne podvikne na njega, nego da mu čini dobročinstvo, bude blag prema njemu, da se ne uzdiže i ne bude grub prema nejakima, i da prosjaka, ukoliko ga vrati sa svojih vrata, vrati s milošću i blagošću.

"... i o blagodati Gospodara svoga kazuj!" (Ed-Duha, 11)

Prelistaj stranice svoga života, da vidiš sve Allahove blagodati prema tebi, od trenutka kada nisi postojao, pa da trenutka kada si postao biće vrijedno spomena. Allahove blagodati su u svakom pokretu, udisaju i izdisaju: blagodat postojanja i upute, zdravlja i sigurnosti, čula i vida, imetka i potomstva, mirnog sna i prijatne jave; blagodati od glave do pete.

Razmišljaj o Allahovim blagodatima u tome što ti je potčinio Sunce i Mjesec, rijeke i mora, drveće i životinje, noć i dan. Razmišljaj o Allahovim blagodatima i kazuj o njima u smislu njihove potvrde, priznanja i predanosti, kako bi osjetio Njegovu dobrotu i spoznao Njegova prava, i promijenio svoje stanje iz nemara u pokornost, nezahvalnika u zahvalnika, i kako bi zahvalio Allahu riječima, djelom, srcem i tijelom, i koristio ove blagodati u onome čime je On zadovoljan i što je propisao.





"KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,  
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOSNO MATERIJE  
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA." (PREPOROD)

**HUTBE**

Donosite salavate na Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, podarenu milost i nepresušnu blagodat, to vam je naredba od vašeg Gospodara, Koji je objavio: "Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!" (El-Ahzab, 56)

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur'anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom. Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.